

Հաստատված է
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ և ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ամբիոնի «31» «08» 2020թ. նիստում (արձ. թիվ-1)
Ամբիոնի պետ_____ Գ. Իսրայելյան

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ		Հողային իրավունք
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ		
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ		Իրավագիտություն, վճարովի ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		Իրավագիտություն
ԱՄՔԻՈՆ		Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության ամբիոն
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ		Գ. Խաչատրյան Հեռ. (+374) 77099939 E-mail: Gayanines@gmail.com
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ		3-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	2 /երկու /
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ	«Հողային իրավունք» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 32 ժամ, որից 18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար պարապմունք: Սեմինար պարապմունքի համար նախատեսված ժամերին ուսանողները ներկայացնում են նախօրոք հանձնարարված առաջադրավքները, տալիս վերլուծություն, կազմակերպվում են թեմատիկ ցուցադրություններ: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը մեկ անգամ՝ 80 րոպե տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում եզրափակիչ գնահատմամբ:
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ	Դասընթացը կառուցվում է «Հողային իրավունք» դասընթացի իմացության վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱ ԿՈՒԹՅՈՒՆ	«Հողային իրավունք » դասընթացի շրջանակներում ուսումնասիրվում են ' հողը որպես բնական ռեսուրս, հողերի պահպանման խնդիրները և նպատակները, հողային հարաբերությունները:

ՆՊԱՏԱԿԸ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել համապարփակ գիտելիքներ՝ 1. հողային իրավունքի 2. հողային ռեսուրսների դասակարգման 3. հողերի պահպանման խնդիրների և նպատակների 4. հողային օրենսդրության դրույթների, 5. հողային հարաբերությունների կարգավորման վերաբերյալ, պարզաբանել հողային ռեսուրսներ հասկացությունը և բազմազանությունը, սովորեցնել հողային օրենսդրության հիմնադրույթները, հողային հարաբերությունների կարգավորման սկզբունքները, հողերի նկատմամբ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքները և օգտվել գիտական և մասնագիտական համապատասխան աղբյուրներից:
ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն Ընդհանրական /փոխանցելի/ կարողություններ	1. ՀՀ բնապահպանական իրավունքի հասկացությունը, էությունը, սկզբունքները, աղբյուրները և նորմերը, գործառույթները և համակարգը: 2. ՀՀ հողային իրավունքի հասկացությունը, էությունը, սկզբունքները, աղբյուրները և նորմերը, գործառույթները և համակարգը: 3. Բնապահպանական և հողային իրավունքի խախտումների համար պատասխանատվության հասկացությունը, տեսակները: 4. ՀՀ բնապահպանական և հողային իրավունքների հիմնական ինստիտուտները: 1. Ճիշտ մեկնաբանել բնապահպանական և հողային իրավունքների նորմերը: 2. Կիրառել բնապահպանական և հողային ոլորտների նորմատիվ իրավական ակտերը: 3. Իրավաբանական ճիշտ գնահատական տալ փաստերին և արարքներին: 4. Բնապահպանական և հողային ոլորտներում տալ որակյալ իրավաբանական եզրակացություններ և խորհրդատվություն:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
Հիմնական	1.Լ. Ս. Մելքումյան, Մ. Հ. Գալստյան /Բնապահպանության հիմունքներ /Երևան 2010/ 2. Կ.Վ.Գրիգորյան, Ա.Հ.Եսայան, և համահեղ Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ: Երևան 2010 3. А. В. Дмитренко / Экологическое право/ учебное пособие Москва 2011г. 4. О. Л. Дубовик / Экологическое право/ учебник 2005г. 5. В.И.Коробкин, Л.В.Передельский „Экология,, , изд.10-е. Ростов н/Д. „феникс,,2006 <u>ՀՀ Միջազգային Պայմանագրեր</u> 1. Արձանագրություն N 1 Մարդուիրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի (Փարիզ, 1952թ.) 2. «Շրջակա միջավայրի հարցերի ոնչությամբ տեղեկատվության մատչելիության, որոշումների ընդունելու գործընթացին հասարակայնության մասնակցության և արդարադատության մատչելիության մասին» կոնվենցիա (Օրիուս, 1998թ.) <u>ՀՀ ազգային օրենսդրություն</u> 1. ՀՀ անկախության մասին հռչակագիր 2. ՀՀ Սահմանադրություն

Հողային հարաբերություններ անմիջականորեն

կարգավորող օրենքներ

1. ՀՀ հողային օրենսգիրք
2. «Հողերի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք
3. ՀՀ հարկային օրենսգիրք

Բնապահպանական օրենքներ

1. «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենք

Բնառեսուրսային օրենքներ

1. ՀՀ Անտառային օրենսգիրք
2. ՀՀ Ջրային օրենսգիրք
3. ՀՀ Ընդերքի մասին օրենսգիրք
4. «Սևանա լճի մասին» ՀՀ օրենք
5. «Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք
6. «Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք
7. «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք
8. «Որսի կորսողական տնտեսության վարման մասին» ՀՀ օրենք

Հողային հարաբերությունները կարգավորող

նորմեր պարունակող այլ օրենքներ

1. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք
2. «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» ՀՀ օրենք
3. «Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք
4. «Հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՀՀ օրենք
5. «ՀՀ վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենք
6. «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենք
7. «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենք
8. «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՀՀ օրենք
9. «Պետական գույքի մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) մասին» ՀՀ օրենք
10. «Հրապարակային սակարկությունների մասին» ՀՀ օրենք
11. «Օտարերկրացիների մասին» ՀՀ օրենք
12. «Անշարժ գույքի գնահատման գործունեության մասին» ՀՀ օրենք
13. «Թափոնների մասին» ՀՀ օրենք
14. «Բուսասանիտարիայի մասին» ՀՀ օրենք
15. «ՀՀ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության մասին» ՀՀ օրենք
16. «Գյուղատնտեսական հողերի մելիորացիայի մասին» ՀՀ օրենքը
17. «Ավտոմոբիլային տրանսպորտի մասին» ՀՀ օրենք
18. «Երկաթուղային տրանսպորտի մասին» ՀՀ օրենք
19. «Ավտոմոբիլային ճանապարհների մասին» ՀՀ օրենք
20. «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք
21. «Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենք
22. «Հայաստանի Հանրապետության Ջրի ազգային ծրագրի մասին» ՀՀ օրենք
23. «Քաղաքացիական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենք
24. «Արտակարգ Իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության մասին»

	ՀՀ օրենք 25. «Օտարերկրյա ներդրումների մասին» ՀՀ օրենք 26. «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենք 27. «Ջրօգտագործողների ընկերությունների և ջրօգտագործողների ընկերությունների միությունների մասին» ՀՀ օրենք 28. «Սահմանապահ զորքերի մասին» ՀՀ օրենք <u>Նորմեր-երաշխիքներ պարունակող իրավական ակտեր</u> 1. ՀՀ քրեական օրենսգիրք 2. «Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման սակագների մասին» ՀՀ օրենք <u>Նորմեր-մեխանիզմներ պարունակող իրավական ակտեր</u> 1. ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք 2. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգիրք 3. «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենք 4. «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենք 5. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենք 6. «Բնապահպանական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք 7. «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք
Լրացուցիչ	1. Անահիտ Մարության / Բնապահպանության հիմունքներ/ Երևան 2006 2. Գրիգորյան Կ.Վ., Եսայան Ա.Հ., Ժամհարյան Հ.Գ., Խոյեցյան Ա.Վ, Մովսեսյան Հ.Ս., Փիրումյան Գ.Ժ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., Զանգակ-97, 2010 թ.: 4. Տարիել Բարսեղյան , «Քաղաքացիական իրավունք», հատոր 1-ին

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	Ստուգարք / ստուգված, չստուգված/	
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ /ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ/	Գնահատման արդյունարար միավոր	Գնահատականը տառանշումով
	18-20	Գերազանց
	13-17	Լավ
	8-12	Բավարար
	0-7	Անբավարար
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
	Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի սովորողին:	

Ներկայություն Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ	Սովորողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից քանի որ, հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը, կամ պարզաբանում է վատ հասկացված խնդիրները:
	Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:
	Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում: Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՒՆՈՒՄ

Թեմա 1 Հողի հասկացությունը և դրա իրավական պահպանությունը /2 ժամ դասախոսություն, 2ժ. սեմինար /	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
Հարց 1. Հողը որպես իրավական պահպանության օբյեկտ: Հարց 2. Հողերի քայքայումը և վերականգնումը: Հարց 3. Հողերի պահպանության նպատակները և խնդիրները:	Հարցեր 1 - 3 - Դասախոսություն:

ԹԵՄԱ 2. ՀՈՂԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ /2ժ. Դասախոսություն /	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
Հարց 1. Հողային իրավունքի հասկացությունը: Հարց 2. Հողային իրավունքի կարգավորման առարկան և մեթոդները: Հարց 3. Հողային իրավունքի հարաբերակցությունն իրավունքի այլ ճյուղերի հետ: Հարց 4. Հողային իրավունքի աղբյուրների և նորմերի հասկացությունը: Հարց 5. ՀՀ հողային իրավունքի օրենսդրության համակարգ	Հարցեր 1-5 – ներկայացվում է դասախոսություն՝ խմբակային քննարկման միջոցով: Հարցեր 1 – 5 - սեմինար պարապմունք՝ անհատական հարցումների և քննարկումների միջոցով

ԹԵՄԱ 3. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀՈՂԵՐԸ /2 ժամ դասախոսություն 2 ժամ սեմինար /	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
Հարց 1. Հողամասի հասկացությունը: Հարց 2. Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդը և դրանց նշանակությունը:	Հարցեր 1-2 – ներկայացվում է դասախոսություն: Հարցեր 1 – 2 - սեմինար պարապմունք՝ անհատական հարցումների և քննարկումների միջոցով:

ԹԵՄԱ 4. ՀՈՂԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ / 4 ժամ դասախոսություն. 4 ժամ սեմինար./	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
Հարց 1. Հողամասի նկատմամբ իրավաբանական անձանց և քաղաքացիների սեփականության իրավունքի առանձնահատկությունները: Հարց 2. Հողամասի նկատմամբ պետության և համայնքի սեփականության իրավունքի առանձնահատկությունները: Հարց 3. Հողամասերի նկատմամբ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքների և պետության համայնքի սեփականության իրավունքների սահմանափակումների հիմքերը: Հարց 4. Պետությանը և համայնքային սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասերի օտարումն աճուռդով և ուղղակի վաճառքով:	Հարցեր 1-4 – ներկայացվում է դասախոսություն: Հարցեր 1-4 – սեմինար պարապմունք՝ անհատական հարցումների և քննարկումների միջոցով:

ԹԵՄԱ 5. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ՍԵՐՎԻՏՈՒՏ, ՀՈՂԱՄԱՍԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԴԱԴԱՐՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ /2 ժամ դասախոսություն. 2 ժամ սեմինար./	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
Հարց 1. Հողամասի սերվիտուտը: Հարց 2. Հողամասի նկատմամբ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքի դադարման հիմքերը: Հարց 3. Պետության և համայնքների կարիքների համար հողամասերը վերցնելը: Հողամասերի ռեկվիզիցիան և բռնագրավումը:	Հարցեր 1 – 3 - Դասախոսություն: Հարցեր 1 – 3 - սեմինար պարապմունք՝ անհատական հարցումների միջոցով:

ԹԵՄԱ 6. ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ / 2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար /	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
Հարց 1. Հողօգտագործման իրավունքի հասկացությունը և տեսակները: Հարց 2. Հողամասերի սեփականատերերի, օգտագործողների իրավունքները և պարտականությունները: Հարց 3. Հողամասի վարձակալության և կառուցապատման իրավունքը: Հարց 4. Մրցույթի անցկացման ձևը:	Հարցեր 1-4 – ներկայացվում է դասախոսություն: Հարցեր 1-4 – սեմինար պարապմունք՝ խմբակային քննարկման միջոցով՝ ընդգծելով պետության դերը քաղաքացիաիրավական հարաբերություններում:

ԹԵՄԱ 7. ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՈՂԱՅԻՆ ԿԱԴԱՍՏՐ / 2 ժամ դասախոսություն. /	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
Հարց 1. Պետական հողային կադաստրի ծագումը և հասկացությունը: Հարց 2. Հողամասի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման հասկացությունը:	Հարցեր 1-2–ներկայացվում է դասախոսություն:

ԹԵՄԱ 8. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀՈՂԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ /2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար/	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
Հարց 1. Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի հասկացությունը և հողային հարաբերությունների կարգավորումը: Հարց 2. Գյուղատնտեսական գործունեության՝ մշակաբույսերի աճեցման, բանջարաբուծության, խոտինձի, արոտավայրերի հողամասերը և դրանց ժառանգումը: Հարց 3. Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի վարձակալությունը:	Հարցեր 1-3 – ներկայացվում է դասախոսություն Հարցեր 1-3 ինքնուրույն աշխատանք. սովորողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները: